

Un cop de mà

El comentari lèxic

Entesa / Enteniment

En català diferenciem l'entesa de l'enteniment. L'entesa és 'el fet d'entendre's amb algú'. En canvi, l'enteniment és 'l'aptitud o la facultat d'entendre, de discernir, de raonar', i també 'el seny'. Per tant, direm:

- ✓ *Ha insultat el cap. S'ha begut l'**enteniment**!*
- ✓ *Mare de Déu de Tagamanent, guardeu-nos l'**enteniment**.*

Però no direm mai:

- × *Han arribat a un **enteniment**.*
- × *Hi ha un **enteniment** entre les dues parts.*

Sinó:

- ✓ *Han arribat a una **entesa**.*
- ✓ *Hi ha una **entesa** entre les dues parts.*

El desvetllamots

Andròmines

Dels aparells, mobles o estris que ja no serveixen i acumulem on podem a casa o al garatge en diem *trastos*, paraula correcta. Però oblidem que hi ha altres formes per expressar el mateix concepte; la principal és *andròmines*. També tenim *endergues*, *noses*, *mals endreços* i d'altres que potser no són tan usuals o se'ns escapen.

Etimologies

Llonganissa

Llonganissa ve del llatí vulgar *lūcanicia*, derivat del llatí *lūcanīca*, que significava 'botifarra, llonganissa', i deu el seu nom a una regió del sud d'Itàlia, Lucània, on es feia aquest embotit. En català antic aquest mot llatí va evolucionar fins a *llunganissa* per un procés fonètic corrent, corregit i augmentat per la influència de l'adjectiu *llong*, és a dir 'llarg', i ja el trobem documentat l'any 1400.

Clica aquí!

Llegir per parlar, llegir per aprendre és un material editat pel Departament de Cultura a fi de reforçar l'aprenentatge i l'ús de la llengua amb la lectura. El material consta de 40 fulls que proposen activitats pensades per parlar sobre temes ben diversos, com els drets de les dones, els viatges, l'humor negre, l'adaptació dels nouvinguts, els remeis casolans, l'holocaust... Si creus que et pot ser útil o que pots recomanar-lo a algú que necessita aquest reforç, clica [aquí!](#)

Núm. 58

Març
2016

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

Un cop de mà

L'apunt de sintaxi

L'interessa / Li interessa

El fet que el verb *interessar* comenci amb *i* fa difícil distingir oralment *l'interessa* de *li interessa* o *els interessa* de *els hi interessa*. Doncs bé, depenent del significat són correctes les dues opcions, ja que el verb *interessar* pot ser transitiu o intransitiu:

Amb el significat de 'suscitar interès' pot ser tan transitiu com intransitiu:

- ✓ Aquesta lectura **l'interessa** molt. De fet, sempre interessa molt **els** membres del club de lectura. [transitiu]
- ✓ Aquesta lectura **li interessa** molt. De fet, sempre interessa molt **als** membres del club de lectura. [intransitiu]

Amb el significat de 'fer participar, afectar, concernir' és transitiu:

- ✓ L'èxit de l'empresa **l'interessa**.
- ✓ Va voler **interessar la** noia en el nou projecte.
- ✓ Va voler **interessar-la** en el nou projecte.

Núm. 58

Març
2016

Que diu que què?

Sotagot

La peça de formes i materials diversos que es posa sota els vasos per protegir la taula es diu *sotagot* o *rodal* i no pas *posavasos*, que és un castellanisme. Per tant, si teniu convidats a casa i heu de parar la taula, poseu-hi unes estovalles o uns *sotagots* perquè la fusta no es faci malbé.

Dóna-hi un cop d'ull

En cadascuna d'aquestes frases s'hi amaga un error. El sabries trobar?

- × *Ja és de dia! Puja la persiana perquè entri la claror.*
- × *Li preocupa que l'equip del seu fill no guanyi el partit.*

Si no ho tens clar, pots consultar el [número 25](#) d'Un cop de mà.

Solucions del número anterior:

- ✓ *A la reunió hi va anar la Maria, ~~al fi i al cap~~ **al cap i a la fi** és l'encarregada.*
- ✓ *Quants membres de la Junta van aprovar el nou reglament? **Els Tots** deu?*

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL